



บทที่ ๒

ประเภทรถยนต์

เพื่อที่จะชี้ให้เห็นว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมในการซื้อรถยนต์ประเภทไหน ผู้เขียนจึงนำการจำแนกประเภทรถยนต์ของ พิบูลย์ ว่องภักดิ์ภูบาล มาแสดงไว้ การทราบประเภทของรถยนต์ยังเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ การควบคุมการใช้รถและการใช้ถนน ตลอดจนอาจเป็นประโยชน์ในการสร้างถนนที่จอดรถ และสะดวกต่อการที่จะระบุนวารถประเภทไหน เป็นต้น เหตุที่ทำให้ถนนชำรุดเสียหายและทำให้อากาศเป็นพิษ

"ปัจจุบัน ใ้มีกฎหมายใช้บังคับควบคุมรถยนต์ในประเทศไทย โดยแบ่งการจดทะเบียนตามลักษณะรถและประเภทการใช้งาน ภายใต้บทบังคับตาม พรบ. รถยนต์ ๒๕๓๓ ใ้จำแนกรถยนต์ตามประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้"^๑

๑. "รถยนต์นั่งส่วนบุคคลโดยสารได้ไม่เกิน ๗ คน หมายถึง "รถยนต์ประเภทอื่นนอกจากรถยนต์สาธารณะและบริการ" ตามที่เราเห็นกันอยู่ทั่วไป ส่วนมากจะเป็นรถเก๋งนั่งสองตอนหรือสามตอน"^๒

๒. รถยนต์นั่งส่วนบุคคลโดยสารได้เกิน ๗ คน รถยนต์ประเภทนี้มีลักษณะเป็นรถสองแถวบางรถตุ๊กต้างหรือมีลักษณะเป็นรถบัสโดยสารขนาดใหญ่และเล็ก ส่วนมากจะเป็นรถที่บริษัท โรงงานหรือหน่วยงาน โรงเรียน หรือสถานศึกษาทั้งของทางราชการและเอกชนนำมาใช้สำหรับรับส่งพนักงาน นักศึกษา นักเรียน ฯลฯ"^๓

๓. รถยนต์รับจ้างโดยสารได้ไม่เกิน ๗ คน "รถประเภทนี้ในปัจจุบันประชาชนทั่วไปเรียกว่า "รถแท็กซี่" เป็นรถที่มีลักษณะเช่นเดียวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลชนิดโดยสารได้

^๑พิบูลย์ ว่องภักดิ์ภูบาล (กองตรวจการขนส่ง), "รถยนต์บนถนนไทย," วารสารการขนส่ง ๕ (ตุลาคม ๒๕๑๘) : ๓๐.

^๒เรื่องเดียวกัน.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๑.

ไม่เกิน ๙ คน และมีขนาดและกำลังแรงแม้ระหว่าง ๑,๐๐๐ - ๑,๕๐๐ ซี.ซี. เท่านั้น และมีขนาดใกล้เคียงกัน"^๑

๔. "รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด (แท็กซี่ต่างจังหวัด) . . . รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด คือ รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารได้ไม่เกิน ๙ คน ที่ใช้รับจ้างระหว่างจังหวัด โดยรับส่งคนโดยสารได้เฉพาะที่ที่นายทะเบียนกำหนด"^๒

๕. "รถยนต์สามล้อเครื่องสาธารณะ รถยนต์สามล้อนี้ ในประเทศไทยมีการใช้งานเฉพาะประเภทสาธารณะเท่านั้น ไม่มีการนำมาใช้เป็นประเภทบุคคลเลย"^๓

๖. รถยนต์บริการ รถยนต์ประเภทนี้เพิ่มมีขึ้นตาม พรบ. รถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๑๒ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ . . . รถยนต์บริการหมายความว่า รถบรรทุกคนโดยสารหรือให้เขาตามประเภท ดังต่อไปนี้

(ก) รถยนต์บริการธุรกิจ คือ รถยนต์ที่ใช้บรรทุกคนโดยสารระหว่างท่าอากาศยาน ท่าเรือเดินทะเลหรือสถานีรถไฟกับโรงแรมที่พักอาศัยหรือที่ทำการของผู้โดยสารหรือที่ทำการของผู้บริการธุรกิจนั้น

(ข) รถยนต์บริการทัศนาจร คือ รถยนต์ที่ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ใช้รับส่งคนโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว

(ค) รถยนต์บริการให้เช่า คือ รถที่จัดไว้ให้เช่า ซึ่งมีใช้เป็นการเช่าเพื่อนำไปบรรทุกคนโดยสารหรือของ^๔

^๑พินุลย์ ว่องภักดิ์ภูบาล (กองตรวจการขนส่ง), "รถยนต์บนถนนไทย," วารสารการขนส่ง ๕ (ตุลาคม ๒๕๑๘) : ๓๒.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๔.

^๔เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๔-๓๕.

๓. รถยนต์โดยสารประจำทาง ตาม พรบ. รถยนต์ พ.ศ. ๒๔๙๓ ให้คำนิยามว่า "รถยนต์สาธารณะ" หมายความว่า รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือของตามประเภท ดังนี้

(ก) "รถยนต์ประจำทาง" คือ รถยนต์บรรทุกคนโดยสารเดินทางที่กำหนดไว้ เรียกค่าโดยสารเป็นรายคนตามอัตราที่วางไว้เป็นระยะทาง หรือตลอดทางเที่ยวเดียวหรือหลายเที่ยว เพื่อไปถึงที่แห่งใดแห่งหนึ่งอันเป็นปลายทางซึ่งแจ้งกันอยู่แล้ว

ตาม พรบ. การขนส่ง พ.ศ. ๒๔๘๙ ให้คำนิยามว่า "การขนส่งประจำทาง" หมายความว่า การขนส่งเพื่อสินจ้างตามเส้นทางที่กำหนด^๑

๔. รถยนต์โดยสารรับจ้างพิเศษชนิดโดยสารได้เกิน ๘ คน พรบ. รถยนต์ พ.ศ. ๒๔๙๓ ให้คำนิยามว่า "รถยนต์สาธารณะ" หมายความว่า รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือของตามประเภท ดังนี้

(ข) รถยนต์รับจ้างพิเศษ คือรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารได้เกิน ๘ คน ที่รับจ้างเป็นครั้งคราว

ตาม พรบ. การขนส่ง พ.ศ. ๒๔๘๙ ให้นิยามเกี่ยวกับการใช้รถยนต์ประเภทนี้ว่า

"การขนส่งสาธารณะ" หมายความว่า การขนส่งเพื่อสินจ้างโดยไม่จำกัดเส้นทาง^๒

^๑พิบูลย์ ว่องภักดิ์ภูบาล (กองตรวจการขนส่ง), "รถยนต์บนถนนไทย," วารสารการขนส่ง ๕ (ตุลาคม ๒๕๑๔) : ๓๙.

^๒พิบูลย์ ว่องภักดิ์ภูบาล (กองตรวจการขนส่ง), "รถยนต์บนถนนไทย," วารสารการขนส่ง ๕ (พฤศจิกายน ๒๕๑๔) : ๖.

๙. รถยนต์บรรทุกสาธารณะ และบรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์บรรทุกสาธารณะ หมายถึง รถยนต์บรรทุก รวมตลอดถึงรถพ่วงที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะ (ไม่จำกัดเส้นทาง) และขนส่งประจำทาง (วิ่งเฉพาะในเส้นทางที่กำหนดเท่านั้น) ที่มีน้ำหนักรถยนต์รวมทั้งน้ำหนักบรรทุกเกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม แต่ปัจจุบันการขนส่งประจำทางด้วยรถยนต์บรรทุกยังไม่มี^๑

รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล เหมือนกับรถยนต์บรรทุกสาธารณะ ต่างกันตรงที่ว่าขนส่ง เพื่อกิจการค้าของตนเอง เท่านั้น

๑๐. "รถพ่วงรถยนต์และรถพ่วงจักรยานยนต์ ตาม พรบ. รถยนต์ พ.ศ. ๒๔๙๓ "รถพ่วง" หมายความว่ารถซึ่งรถยนต์ลากไปข้างหลัง ขนายข้าง หรือใส่ไปข้างหน้า รถยนต์ประเภทนี้เป็นรถยนต์ส่วนบุคคลทั้งหมด"^๒

๑๑. รถลากจูง (Tractor) รถยนต์ประเภทนี้เป็นรถยนต์ส่วนบุคคล ตาม พรบ. รถยนต์ ๒๔๙๓ รถลากจูง (Tractor) . . . เป็นรถยนต์บรรทุก พิเศษตามรายละเอียดในเรื่องรถยนต์และในข้อกำหนดนายทะเบียนการขนส่ง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๑๐) และฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๑๖)^๓

๑๒. รถจักรยานยนต์ รถจักรยานยนต์เป็นรถยนต์ส่วนบุคคลตาม พรบ. รถยนต์ พ.ศ. ๒๔๙๓ รถจักรยานยนต์มีเทคนิคที่จดทะเบียนเป็นส่วนบุคคล ไม่มีประเภทสาธารณะ แต่ลักษณะการใช้งานในปัจจุบัน เราจะพบว่ามีรถชนิดนี้ไปใช้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารขนถ่าย ในที่ซึ่งไม่มีรถรับจ้างชนิดอื่น ๆ เข้าไปบริการได้^๔

^๑พิบูลย์ ว่องภักดิ์ภูบาล (กองตรวจการขนส่ง), "รถยนต์บนถนนไทย," วารสารการขนส่ง ๕ (พฤศจิกายน ๒๕๑๘) : ๕

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๒.

^๓เรื่องเดียวกัน.

^๔เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓.

๑๓. "รถแทรกเตอร์" รถยนต์ประเภทนี้เราพบเห็นและเรียกกันว่า "รถไถ" ไ้ไมว่าจะนำไปไถอะไร

ตาม พรบ. รถยนต์ พ.ศ. ๒๔๙๓ จัดเข้าเป็นรถยนต์ส่วนบุคคล^๑

๑๔. "รถบดถนน" รถบดถนนเป็นรถยนต์ส่วนบุคคล ตาม พรบ. รถยนต์ พ.ศ. ๒๔๙๓ เป็นรถยนต์ที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษี^๒

๑๕. "รถขับเพลิง" ตาม พรบ. รถยนต์ พ.ศ. ๒๔๙๓ จัดเป็นรถยนต์ส่วนบุคคล เป็นรถยนต์ที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษี^๓

๑๖. "รถยนต์ทุกและรถยนต์ระหว่างประเทศ" รถยนต์ทุกและรถยนต์ระหว่างประเทศเป็นรถยนต์ที่ได้รับการยกเว้นภาษี และค่าธรรมเนียม . . . รถยนต์สถานทูต จะใช้แผนป้ายสีขาวมีตัวอักษร "ท" และหมายเลขหนังสือดำ ส่วนรถยนต์ของบุคคลในคณะกงสุล องค์การระหว่างประเทศและหน่วยงานสาขาของสถานทูต ใช้แผนป้ายสีขาว ตัวอักษรและเลขเป็นตัวเลขหนังสือขาว คือกงสุลใช้ตัวอักษร "ก" องค์การระหว่างประเทศใช้ตัวอักษร "อ" และหน่วยงานสาขาของสถานทูตใช้ตัวอักษร "พ"^๔

^๑พิบูลย์ วงภักดีภูบาล (กองตรวจการขนส่ง), "รถยนต์บนถนนไทย," วารสารการขนส่ง ๘ (พฤศจิกายน ๒๕๑๘) : ๑๓.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔.

^๓เรื่องเดียวกัน.

^๔เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔-๑๕.

๑๓. รตราชการ รดยนคฺรารชการ เป็นรดยนคฺทใ้ไ้ร้บการยกเวณคํา
 ธรรมเนียมและภาษี ระเขียบเกียวกัการปฏิบัติในการใ้รชอยู่ใ้ในอํานาจหน้าทใ้ของ
 สํานักนายกรัฎฐมนตรี ในป้จจุบันลั้กษณะป้ายทะเบียมของรตราชการมีลั้กษณะเช่นเดียวกั
 รดยนคฺชวณบุคคลของเอกชนทัว ๆ ไป . . .

แตมีคําวา "ใ้ใ้ในรตราชการเทานัน" ใ้ว้ชางนอกรด
 ทังสอชาง เวณแตรดชวณรตราชการหรือรัฐวิสาหทกจใ้ใ้เห็นวาการมีตราเครื่งหมาย
 หรืออํักมรแสดงสั้งกัคไ้ทใ้ชานพาหะ อาจไมปลอคกัยแกยูใ้ใ้หรือจะไมใ้ใ้ไประโยชน
 ทอการปฏิบัติรตราชการ"

๑๔. ร.ย.ด. รดยนคฺหลวง รดยนคฺหลวง เป็นรดยนคฺทใ้ไ้ร้บการยกเวณ
 จากการจททะเบียมและเสียภาษี ตาม พรบ. รดยนคฺ พ.ศ. ๒๔๗๓ แแบงเป็น
 ๒ ประเภท

๑. รดสํารั้บเนทาะพระองคฺพระบาทสมเด็จพระเจ้าอูห้
 (รดยนคฺพระทึง)

๒. รดของสํานักพระราชวัง ชั้งพนักงานเจาหน้าทใ้ใ้ใ้ตรวจ
 เห็นเป็นการปลอคกัยใ้ในการใ้รช ทังมีเลชและเครื่งหมายตามกฎกระทรวง^๒

๑๕. "รดยนคฺตำรวจ รดยนคฺตำรวจเป็นรดยนคฺของกรมตำรวจ ไ้ร้บ
 การยกเวณจากการจททะเบียมและเสียภาษี"^๓

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑พิบูลย์ วองภักดิ์ภูบาล (กองตรวจการขนส่ง), "รดยนคฺบนณนไทย,"
วารสารการขนส่ง ๘ (ธันวาคม ๒๕๑๔) : ๑๗-๑๘.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐.

๒๐. รถยนต์ทหาร รถยนต์ทหาร เป็นรถยนต์พิเศษที่อยู่ในบังคับตาม
บทบัญญัติแห่ง พรบ. รถยนต์ทหาร พ.ศ. ๒๔๙๖ . . .

รถยนต์ทหารไม่อยู่ในบังคับตามบทบัญญัติใน พรบ. รถยนต์
พ.ศ. ๒๔๙๓ และ พรบ. การขนส่ง พ.ศ. ๒๔๙๗

"รถยนต์ทหาร" หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องกล
(เว้นแต่ที่เดินบนราง) และรถพ่วงซึ่งเป็นของกระทรวงกลาโหมหรือของบุคคลอื่น
ซึ่งมอบให้ไว้รถนั้นประจำในราชการทหาร^๑

๒๑. "รถของสภาอากาศไทย" รถของสภาอากาศไทย เป็นรถที่ได้รับ
การยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐ ข้อ ๒
ซึ่งใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๕^๒

๒๒. "รถยนต์พิเศษป้ายแดง" รถยนต์พิเศษป้ายแดง คือรถซึ่งผู้คามีไว้
ขาย^๓

๒๓. รถยนต์ของชาวต่างประเทศที่นำมาใช้งานในราชอาณาจักรไทยชั่วคราว
รถยนต์ที่มุนำมาจากต่างประเทศเข้ามาใช้ในพระราชอาณาจักรชั่วคราวและมีได้
จดทะเบียนรับใบอนุญาตตาม พรบ. รถยนต์ พ.ศ. ๒๔๙๓ ท่านให้ปฏิบัติตามที่
รัฐบาลไทยได้ตกลงกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ^๔

^๑พิบูลย์ ว่องภักดิ์ภูบาล (กองตรวจการขนส่ง), "รถยนต์ในถนนไทย,"
วารสารการขนส่ง ๔ (ธันวาคม ๒๕๑๘) : ๒๐.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๒.

^๓เรื่องเดียวกัน.

^๔เรื่องเดียวกัน.

๒๔. รธนี รธนี เป็นรธนคที่นำมำใช้รับจ้าง โดยมีใ้ปฏิบัติตามกฎหมำยที่รัฐใ้บัญญัติขึ้นไว้ และนำมำใช้รับจ้างโดยไมค้ำนึ่งถึงประโยชน์สุขของประชาชนส่วนรวมและผลประโยชน์สุขของประเทศชาติเป็นส่วนรวมและไมค้ำนึ่งถึงและปฏิบัติตาม

ระเบียบ เพื่อผลทาง เศรษฐกิจ

ระเบียบ เพื่อผลทางความปลอดภัย

ระเบียบ เพื่อความคงทนของทางหลวง

ตามความมุ่งหมำยที่รัฐใ้วางไว้เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม^๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑พิบูลย์ ว่องภักดิ์ภูบาล (กองตรวจการขนส่ง), "รธนคบนถนนไทย,"
วารสารการขนส่ง ๕ (ธันวาคม ๒๕๑๔) : ๒๓.